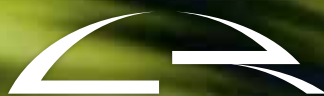
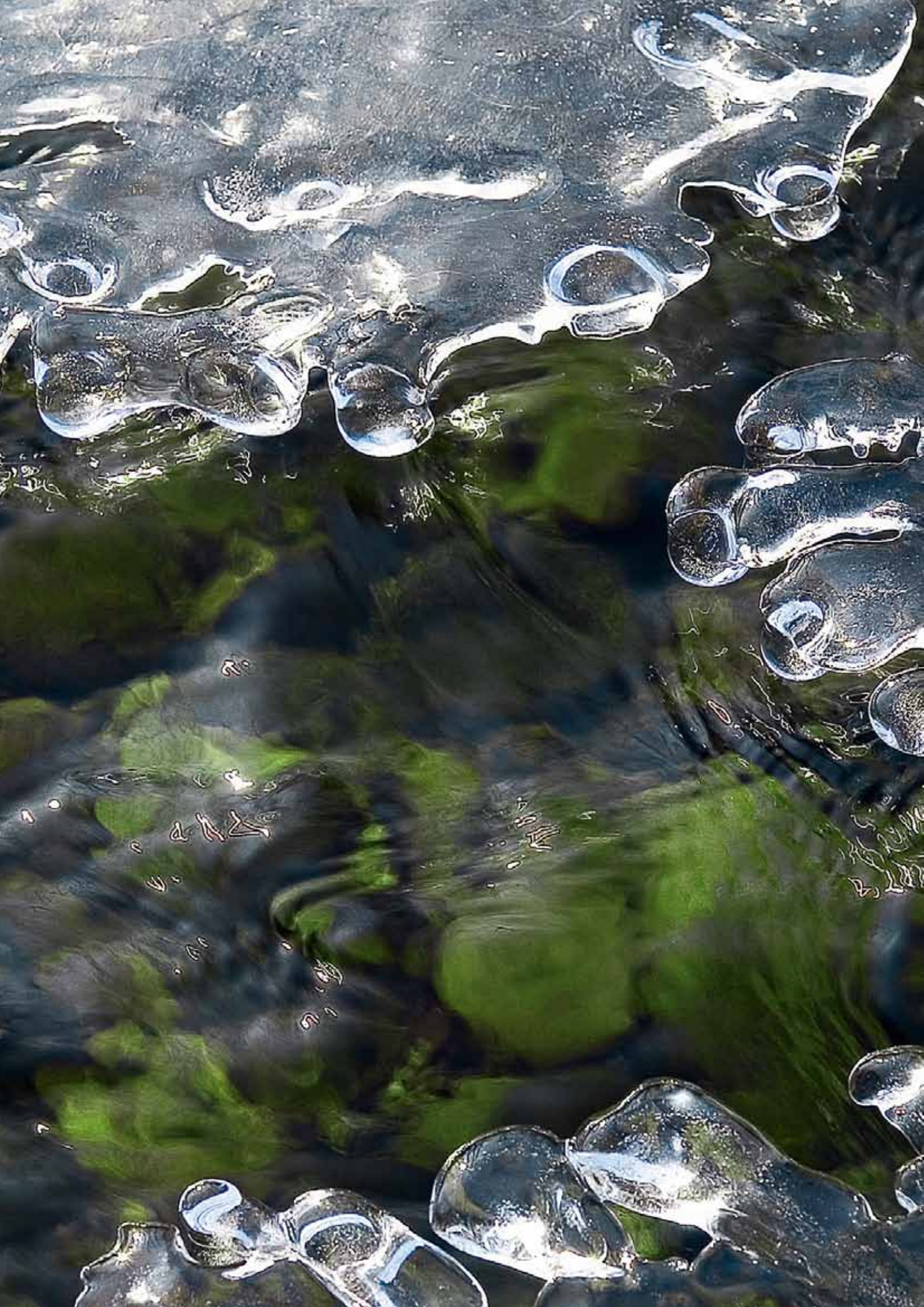

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2008.

CENTRALNI REGISTAR
HARTIJA OD VRIJEDNOSTI A.D.
Banja Luka • Republika Srpska
osnovan / founded 2001

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ.....	3
Upravni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti.....	4
Nadzorni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti.....	4
Vlasnička struktura.....	4
Članovi Centralnog registra hartija od vrijednosti	5
NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI I AKTIVNOSTI U 2008. GODINI	6
DJELOKRUG PRAVNIH POSLOVA	7
Normativna djelatnost Centralnog registra	7
Obrada zahtjeva i naloga u poslovima vođenja registra hartija od vrijednosti.....	8
OBRAČUN, PORAVNANJE I PRENOS HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	9
Redovna trgovina.....	9
Blok transakcije.....	11
Promet po članovima	11
Garantni fond.....	14
Obveznice.....	14
Obveznice - obračun glavnice i kamate.....	15
DEPOZITARNI POSLOVI	16
Obračun neto vrijednosti imovine fondova.....	17
Dostavljanje izvještaja za fondove.....	18
Preuzimanje akcionarskih društava	19
Utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda i Fonda za restituciju	20
INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	21
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2008. GODINU	22
Bilans uspjeha u periodu 01.01. do 31.12.2008.	22
Bilans stanja na dan 31.12.2008.....	22
MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	23
RUKOVODSTVO CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	24

UVODNA RIJEČ

2008. godina počela je sa kolebanjima i korekcijama cijena na tržištu kapitala da bi se do njenoga kraja ispostavilo da je u pitanju recesija svjetske privrede i predstojeća globalna kriza. Stoga ne čudi svakodnevni pad indeksa na berzama, nizak promet i manja tražnja za domaćim hartijama od vrijednosti, kao direktna posljedica pesimizma i opreza investitora za ulaganje na domaćem tržištu odnosno manjeg priliva inostranog kapitala.

Ako se sa druge strane osvrnemo unatrag i sumiramo tekuću godinu rezultati su u zadovoljavajućim okvirima s obzirom na sva dešavanja koja se nisu mogla predvidjeti u momentu pravljenja projekcija i planova za 2008. godinu. S obzirom na trenutnu situaciju koja nije obećavajuća nije zanemarljivi finansijski rezultat ostvaren u prethodnom periodu.

Na tržištu kapitala Republike Srpske pojavile su se nove dužničke hartije od vrijednosti, municipalne obveznice, što je uz emitovanje većeg broja obveznica Republike Srpske po različitim osnovama, okarakterisalo 2008. godinu.

Strani investitori su i dalje imali značajno procentualno učešće u prometu na tržištu Republike Srpske, iako je gledajući ukupnu vrijednost prometa ono dosta niže u odnosu na prethodnu godinu.

Centralni registar je, početkom 2008. godine, potpisao nove ugovore sa društvima za upravljanje o obavljanju poslova depozitara za svih 14 zatvorenih investicionih fondova i ugovor o obavljanju poslova depozitara za Fond PIO Republike Srpske.

Jedno od bitnih pitanja za domaće tržište kapitala je dodjela međunarodno priznatih ISIN kodova za hartije od vrijednosti koje su registrovane u Centralnom registru. Ugovor sa zamjenskom agencijom potpisan je početkom decembra 2008. godine što je rezultiralo dodjelom međunarodno priznatih ISIN kodova svim hartijama od vrijednosti koje su registrovane u Centralnom registru. Ovo znači da su podaci o hartijama od vrijednosti i trgovini njima, koje tržište kapitala Republike Srpske dostavlja međunarodnim provajderima podataka potpuni, tačni, sigurni i u skladu sa međunarodnim standardima.

Polovinom 2008. godine omogućeno je korištenje nove web stranice na domenu www.crhovrs.org koja je kreirana sa ciljem da služi kao izvor informacija za članove Centralnog registra, fizička i pravna lica. Cilj nam je bio da se omogući efikasno predstavljanje informacija iz Centralnog registra sa ažurnim podacima, statistikama i servisima koji će osigurati da se korisnici redovno vraćaju na našu web stranicu.

Od aktivnosti u 2008. godini naglasili bismo učešće Centralnog registra u projektima ECSDA-e i realizaciji preostalih faza projekta „Code of Conduct” a koje se mogu provesti sa stanovišta domaćih pozitivnih

zakonskih propisa. Konačna implementacija svih faza kodeksa od strane članova ECSDA-e, pa i nas članova koji u ovom momentu nismo članice EU, trebala bi značajno da doprinese ostvarivanju jačeg i efikasnijeg evropskog tržišta kapitala.

Svjesni trenutne globalne situacije koja će i dalje uticati na sporiji rast privrede sa manjom stopom BDP-a, slabije mogućnosti zaduživanja, smanjeni priliv novca iz inostranstva planiramo uvođenje novih usluga i proizvoda, provođenje mjera štednje, aktivnosti u vezi sa afirmisanjem međunarodnih standarda koji uređuju hartije od vrednosti, te dalje aktivnosti na promovisanju domaćeg tržišta i privlačenju stranih investitora za ulaganje na tržište kapitala.

Implementacija i primjena standarda koji se odnose na hartije od vrijednosti na domaćem finansijskom tržištu treba da doprinese: povećanju transparentnosti, osiguranju bolje efikasnosti i likvidnosti pri saldiranju, smanjenju ukupnog rizika i rizika poslovanja, sagledavanju mogućnosti smanjenja troškova. Iz svega naprijed navedenog domaće tržište treba profitirati kroz veći interes investitora.

U narednom periodu provođenjem direktiva EU, standarda i principa, kojima se omogućava uspostavljanje razvijenog finansijskog tržišta na našem tržištu hartija od vrijednosti možemo doprinijeti stvaranju solidne osnove za alokaciju novca preko finansijskog tržišta i integrisanje u međunarodne tokove tržišta kapitala.

Jasminka Đukić,
Direktorica
Centralni registar
hartija od vrijednosti

UPRAVNI ODBOR CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Predsjednik

Prof. dr Nikola Mojović, Pravni fakultet Banja Luka

Zamjenik predsjednika

Milka Lukić, DUIF ZEPTER INVEST a.d. Banja Luka

Članovi

Božidar Plavljanin, Vlada Republike Srpske, Ministarstvo finansija

Zoran Bera, Banjalučka berza a.d. Banja Luka

Dragan Džinić, Nova banka a.d. Banja Luka

NADZORNI ODBOR CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Predsjednik

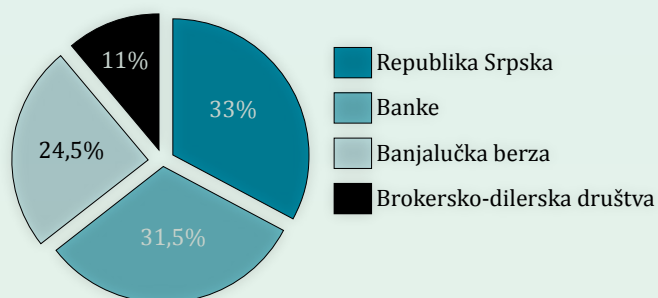
Zamjenik predsjednika

Božana Šljivar, Agencija za osiguranje Republike Srpske

Član

Jovo Radukić, Vlada Republike Srpske, Ministarstvo finansija

VLASNIČKA STRUKTURA

Grafikon 1. Vlasnička struktura Centralnog registra na dan 31.12.2008. godine

ČLANOVI CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Na dan 31.12.2008. godine Centralni registar je imao 21 člana i to 16 članova-berzanskih posrednika i 5 članova-kastodi banaka.

Berzanski posrednici koji imaju status člana Centralnog registra na dan 31.12.2008. godine su:

1. ADVANTIS BROKER AD BANJA LUKA
2. BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA
3. BOBAR BANKA AD BIJELJINA
4. EUROBROKER AD BANJA LUKA
5. FIMA INTERNATIONAL AD BANJA LUKA
6. GRAND BROKER AD ZVORNIK
7. HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA
8. KBC HARTIJE OD VRIJEDNOSTI B-H AD BANJA LUKA
9. MONET BROKER AD BANJA LUKA
10. NLB RAZVOJNA BANKA AD BANJA LUKA
11. NOVA BANKA AD BANJA LUKA
12. PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK AD SLOBOMIR, BIJELJINA
13. RAIFFEISEN CAPITAL AD BANJA LUKA
14. UNICREDIT BANK AD BANJA LUKA
15. VOLKSBANK AD BANJA LUKA
16. ZEPTER BROKER AD BANJA LUKA

Kastodi banke koje imaju status člana Centralnog registra na dan 31.12.2008. godine su:

1. BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA
2. HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA
3. NOVA BANKA AD BANJA LUKA
4. RAIFFEISEN BANK DD BIH SARAJEVO
5. UNICREDIT BANK DD MOSTAR

U članstvo sistema obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti 28. februara 2008. godine je primljen Nešković-broker a.d. Bijeljina, 02. juna 2008. godine Zepter broker a.d. Banja Luka, a 29. avgusta 2008. godine i "Pavlović international bank", Odjeljenje za poslovanje sa hartijama od vrijednosti PIB broker a.d. Slobomir, Bijeljina.

Upravni odbor Centralnog registra je 06. februara donio Odluku o prestanku članstva za člana Interfinance a.d. Banja Luka, a 17. novembra 2008. godine i Odluku o prestanku članstva za članove Equis investments a.d. Banja Luka i Nešković-broker a.d. Bijeljina na osnovu zahtjeva člana.

NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI I AKTIVNOSTI U 2008. GODINI

- U januaru 2008.godine potpisan je ugovor o obavljanju poslova depozitara Fonda PIO Republike Srpske, nakon čega su uslijedile aktivnosti u vezi sa utvrđivanjem vrijednosti imovine iz portfelja ovog Fonda i dostavljanjem mjesečnih izvještaja.

- U februaru 2008.godine potpisani su i novi ugovori sa društvima za upravljanje za ukupno 14 zatvorenih investicionih fondova o obavljanju poslova depozitara.

- Od marta 2008. godine, obračun se vrši i za novoregistrovani zatvoreni investicioni fond ZIF Unioinvest fond a.d. Bijeljina.

- 24.03.2008. godine Centralni registar je izvršio prve poslove obračuna i poravnanja za trgovinu kuponskim obveznicama. Ovde je karakteristično da se trgovina odvija po tzv. "čistoj cijeni", odnosno cijeni bez pripadajuće kamate. Plaćanje po obavljenoj kupovini obavlja se po cijeni po kojoj se trgovalo, uvećanoj za stečenu kamatu za razdoblje od dana dospijeca poslednjeg kupona do dana poravnanja, ne uključujući dan poravnanja. Prema tome, tako obračunata vrijednost ulazi u osnov za obračun neto dugovanja/ potraživanja članova Centralnog registra. Za tu svrhu Centralni registar je napravio vlastitu aplikaciju za obračun, koja je zadovoljila sve dosadašnje potrebe za obračun i po-

ravnanje obaveza po osnovu poslova zaključenih na berzi.

- Tokom aprila 2008. godine Centralni registar je uzeo aktivno učešće u zajedničkom projektu "Otvorena vrata" Banjalučke berze u kojem su uz podršku Privredne komore Republike Srpske, učestvovali i Investiciono razvojna banka Republike Srpske i GTZ-t.

- 23.06.2008. godine Centralni registar je izvršio registraciju prve municipalne obveznice- obveznica emitenta Opština Laktaši.

- 30.06.2008. godine Centralni registar je izvršio registraciju obveznica Republike Srpske po osnovu materijalne i nematerijalne ratne štete.

- 30.06.2008. godine nova verzija web stranice Centralnog registra je puštena na korištenje.

- 21.07.2008. godine Centralni registar je izvršio registraciju još jedne municipalne obveznice – obveznice emitenta Grad Banja Luka

- Od jula 2008. godine podaci o preuzimanjima u toku, kao i o završenim preuzimanjima akcionarskih društava su dostupni na web stranici Centralnog registra, a u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava (Službeni glasnik Republike Srpske broj 65/08) koji je stupio je na snagu u julu 2008. godine.

- 28.08.2008. godine potpisan je Ugovor o obavljanju poslova platnog agenta za obveznice Republike Srpske za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje sa Ministarstvom finansija Republike Srpske. Takođe, potpisan je i Protokol o saradnji sa 26 banaka u BiH radi uspješnog sprovođenja isplate pripadajuće glavnice i kamate

po dosjeću kupona obveznice RSDS-O-A.

- 28.08.2008. godine Centralni registar je uspješno obavio i poslove obračuna glavnice i kamate za kuponske obveznice po dospelju prvog kupona obveznice Republike Srpske za verifikovanu staru deviznu štednju. Obračun glavnice i kamate se vršio po dospelju kupona, a u svrhu isplate pripadajućeg dijela glavnice i obračunate kamate vlasnicima obveznica.

Za potrebe ovog posla Centralni registar je razvio vlastitu aplikaciju.

- Aktivnosti u vezi sa utvrđivanjem vrijednosti imovine Fonda PIO Republike Srpske, a u skladu sa metodologijom koja se primjenjuje na utvrđivanje imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske, su završene sa obračunom na dan 31.08.2008.godine kada je izvršeno utvrđivanje osnivačkog uloga u Penzijski rezervni fond Republike Srpske.

- Potpisani su Ugovori o obavljanju poslova obračuna glavnice i kamate za isplatu po dospjelim kuponima municipalnih obveznica za Grad Banja Luka i Opštinu Laktaši.

- 02.12.2008.godine potpisan je ugovor o dodjeli ISIN koda sa zamjenskom agencijom WM Daten-service Herausbergemeinschaft - WERTPAPIERMITTEILUNGEN - WERTPAPIERMITTEILUNGEN
Keppler, Lehman GmbH & Co. KG.

DJELOKRUG PRAVNIH POSLOVA

NORMATIVNA DJELATNOST CENTRALNOG REGISTRA

U toku 2008. godine Sektor pravnih poslova se, pored operativnih poslova, angažovao i na dodatnom usaglašavanju opštih akata Centralnog registra, kako onih koji se odnose na normativnu djelatnost u vezi sa hartijama od vrijednosti i iz oblasti tržišta kapitala, a u vezi sa pitanjima i poslovima iz nadležnosti Centralnog registra, tako i onih opštih akata koji se odnose na unutrašnju organizaciju rada i odnose unutar Centralnog registra.

U toku prošle godine doneseni su sljedeći opšti akti:

- Odluka o četvrtim izmjenama i dopunama Statuta Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka (nakon ovih izmjena izrađen je prečišćeni tekst Statuta Centralnog registra i objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske broj 95/08),
- Odluka o utvrđivanju elemenata potrebnih za usklađivanje sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama,
- Vodič za pristup informacijama Centralnog registra,
- Uputstvo o postupanju Centralnog registra kod emisije javnom ponudom koja se vrši na berzi,

- Uputstvo o uslovima i rokovima čuvanja registratorske građe,
- Lista kategorija registratorskog materijala sa rokovima čuvanja,
- Odluka o izmjenama i dopunama Uputstva o kancelarijskom poslovanju, te prečišćeni tekst Uputstva o kancelarijskom poslovanju,
- Odluka o izmjeni i dopuni Poslovnika o radu Nadzornog odbora,
- Procedure rada sa zajedničkim računom kod prodaje-kupovine hartija od vrijednosti metodom aukcije za paket akcija,
- Procedure rada u postupku registracije kastodi banke i dodjele registarskog koda,
- Procedure rada u postupku preuzimanja akcionarskog društva,
- Procedure obračuna novog broja akcija kod novih emisija akcija,
- Procedure o organizaciji rada u Službi operativnih poslova,
- Izmjene i dopune Procedura u postupku registracije i prenosa hartija od vrijednosti – obveznica (izmjene se odnose na postupak registracije obveznica i prava, te na određene korake kod korporativnih radnji),
- Odluka o drugim izmjenama i dopunama Procedura sistema interne kontrole.

Sektor pravnih poslova je, takođe, izvršio modifikaciju određenih obrazaca i pripremio modele rješenja koji se donose u pojedinim postupcima koji se vode u Centralnom registru, a

radi usaglašavanja sa Zakonom o opštem upravnom postupku (Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti je propisano da Centralni registar primjenjuje upravni postupak u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, propisanih tim zakonom). Određena prilagođavanja izvršena su i nekim internim aktima Centralnog registra u cilju usklađivanja sa važećim propisima.

U cilju integrisanja u svjetske i evropske standarde, Centralni registar je bio aktivan i u definisanju i konačnom uspostavljanju saradnje sa ANNA-om za dodjelu međunarodno priznatih ISIN kodova za hartije od vrijednosti koje su registrovane u Centralnom registru. Ovo je, krajem prošle godine rezultiralo i potpisivanjem ugovora sa zamjenskom agencijom WM Datenservice o dodjeli ISIN kodova što smatramo velikim i značajnim uspjehom za cijelo tržište kapitala u Republici Srpskoj. Takođe su izvršena potrebna testiranja i određene pripreme za primjenu najnovije verzije međunarodnog standarda za klasifikaciju finansijskih instrumenata (CFI kod) – ISO 10962:2001(E).

Ističemo da je prošlu godinu obilježila i aktivnost u vezi sa izmjenama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti gdje smo aktivno učestvovali u radu radne grupe, izvršili analizu nacrtu predloženih izmjena i dali svoje prijedloge u vezi s tim. Radna grupa još uvijek nije završila rad.

I u 2008. godini su vođene brojne aktivnosti na naplati potraživanja od emitenata po osnovu ugovora o registraciji hartija od vrijed-

nosti i vođenju računa emitenta, počevši od pokretanja novih sudskih postupaka do naplate potraživanja po ovom osnovu od strane radnika Centralnog registra prilikom pružanja drugih usluga dužnicima u obavljanju redovne djelatnosti. Dio ranije pokrenutih sudskih postupaka je uspješno onončan u ovoj godini, bilo sudskim poravnanjem koje ima snagu izvršne isprave, bilo presudama u korist Centralnog registra.

Sektor je u prošloj godini bio dosta angažovan i na poslovima koji se odnose na emisiju obveznica, naročito obveznica Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave, u vezi s kojim je trebalo iznaći zadovoljavajuća rješenja za neka specifična pitanja koja se tiču ovih emitenta, poslova koje Centralni registar obavlja kao platni agent za ovu vrstu obveznica i sl.

OBRADA ZAHTJEVA I NALOGA U POSLOVIMA VOĐENJA REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

U Centralnom registru se upisuju, vode i čuvaju podaci o hartijama od vrijednosti, vlasnicima, pravima i ograničenjima prava iz hartija od vrijednosti, pravima trećih lica i titularima tih prava, zabranama i ograničenjima prenosa hartija od vrijednosti. Sektor pravnih poslova provodi kontrolu svih primljenih zahtjeva i pripadajuće dokumentacije, nastojeći da pomiri interese emitentata, vlasnika i ovlašćenih učesnika za što jednostavnijim i što bržim postupkom odlučivanja i upisa, sa nužnošću da se obezbijedi osnovanost i tačnost izvršenog upisa i ispoštuje princip pravne sigurnosti. Ukupna kretanja i obim izvršenog posla u prethodnoj godini vidi se iz sljedeće tabele, s napomenom da je broj primljenih i obrađenih zahtjeva znatno veći pošto u tabeli nisu iskazani podaci o zahtjevima koji nisu mogli da budu provedeni zbog određenih nedostataka:

Vrsta zahtjeva i naloga	Pozitivno riješeni
Prva emisija akcija	29
Prva emisija obveznica	5
Druga emisija obveznica	3
Emisije po osnovu smanjenja kapitala	6
Emisije po osnovu povećanja kapitala	40
Emisije po ostalim osnovama	3
Otvaranje vlasničkih računa	13.635
Izdavanje potvrda o stanju na računu	2.147
Izdavanje knjige i liste akcionara	706
Korekcija podataka o vlasnicima	≈ 35 dnevno
Spajanje računa usljed korekcije podataka	1.275
Prenos po osnovu naslijeđa	3.162
Prenos po osnovu drugih pravnih poslova	175
Izdavanje izvoda o stanju na računu	≈ 30 dnevno
Povrat hartija s klijent računa na vlasnički račun	≈ 10 dnevno
Upis založnih prava	307
Upis promjene kod založnog prava	154
Brisanje založnih prava	256
Prinudna prodaja založenih hartija od strane Centralnog registra	5
Upis zabrane raspolaganja	197
Brisanje zabrane raspolaganja	15
Prijem u članstvo	5
Isključenje iz članstva	5
Preuzimanja akcionarskih društava	47

Tabela 1. Broj pozitivno riješenih naloga i zahtjeva

OBRAČUN, PORAVNANJE I PRENOS HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Trend pada obima prometa hartijama od vrijednosti, koji je počeo od aprila 2007. godine, nastavio se i u 2008. godini.

Ono šta je bitno za poslove zaključene na berzi je to da su svi uspješno izvršeni, tj. svi članovi su ispunili svoje obaveze u propisanim rokovima.

REDOVNA TRGOVINA

U 2008. godini bilo je 248 dana trgovanja. Ukupan promet po osnovu redovne trgovine iznosio je 114.016.536,61 KM, što je za oko 80% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog prometa po osnovu redovne trgovine, 89,70% (102.273.188,22 KM) je promet akcijama, a 10,30%

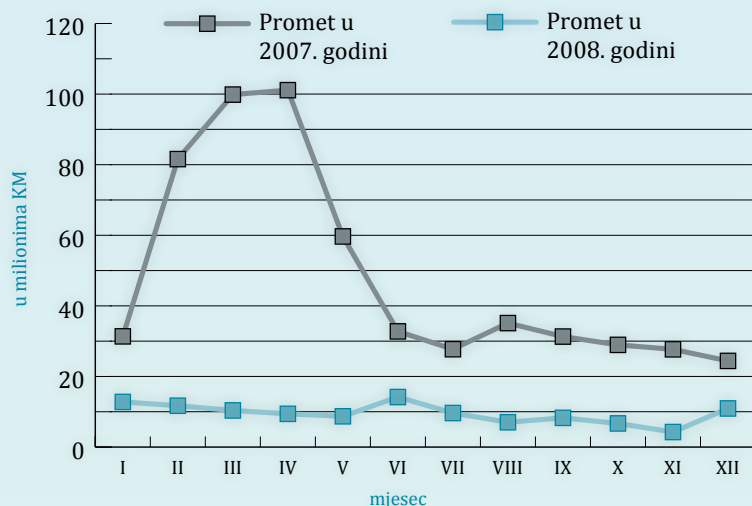
(11.743.348,39 KM) je promet obveznicama.

Kroz 30.483 transakcija trgovalo se sa ukupno 355.339.326 hartija od vrijednosti (akcije i obveznice). Prosječan broj transakcija po trgovini bio je 123 što je za 84% manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je prosječan promet iznosio 459.744,10 KM što je takođe manje u odnosu na prethodnu godinu i to za 81% .

Sljedeća tabela i grafikon ilustruju kretanje koje je bilo prisutno na tržištu kapitala kada je u pitanju redovna trgovina u 2007. i 2008. godini.

Redovna trgovina	01.01-31.12.2008.	01.01-31.12.2007.	Indeks
Broj trgovina	248	246	101
Broj transakcija	30.483	190.930	16
Prosječan broj transakcija po trgovini	123	776	16
Broj hov kojima se trgovalo	322	397	81
Broj prometovanih hov	355.339.326	702.928.046	51
Ostvareni promet	114.016.536,61	581.571.401,06	20
Prosječan promet po trgovini	459.744,10	2.364.111,38	19

Tabela 2. Redovna trgovina u 2007. i 2008. godini

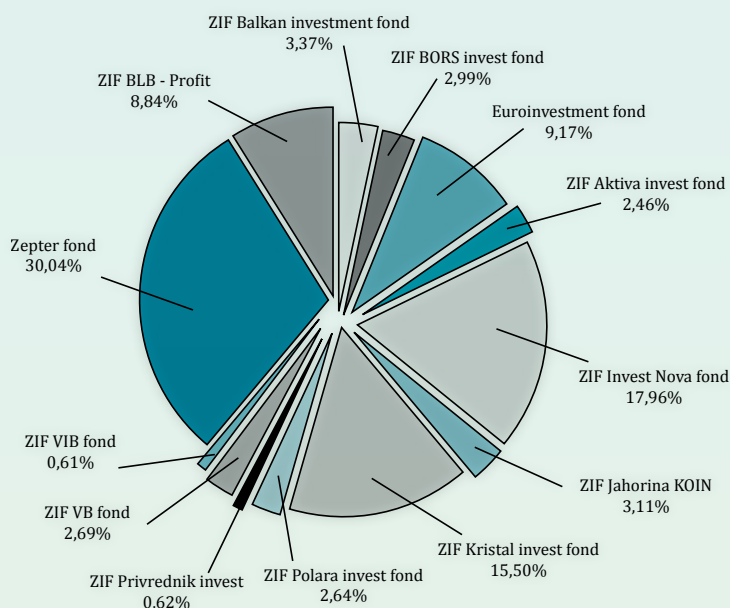
Grafikon 2. Promet redovne trgovine po mjesecima u 2007. i 2008. godini

Ono što je značajno obilježilo tržište kapitala u proteklom periodu jeste intenzivirana emisija kuponjskih obveznica, kao relativno novog tržišnog materijala, za koji su investitori pokazali veliki interes. Ukupan promet obveznicama u 2008. godini ostvaren je u vrijednosti od 11.743.348,39 KM.

2008. godina ostaće zapamćena po prvoj trgovini kuponjskom obveznicom. Trgovalo se obveznicom Republike Srpske po osnovu verifikovane stare devizne štednje, a prva trgovina je zaključena 24. marta 2008. godine. Za trgovinu kuponjskim obveznicama karakteristično je to da se trgovina odvija po tzv. "čistoj cijeni", odnosno cijeni bez pripadajuće kamate. Plaćanje po obavljenoj kupovini obavlja se po cijeni po kojoj se trgovalo, uvećanoj za stečenu kamatu za razdoblje od dana dospijeca posljednjeg kupona do dana poravnanja, ne uključujući dan poravnanja. Prema tome, tako obračunata vrijednost ulazi u osnov za obračun neto dugovanja/potraživanja članova Centralnog registra.

Značajan segment trgovanja je promet ostvaren trgovinom akcijama fondova, a koji je u 2008. godini iznosio 26.444.092,52 KM što čini 23,19% od ukupno ostvarenog prometa u tom periodu.

Na grafikonu koji slijedi dat je pregled učešća trgovanja akcijama zatvorenih investicionih fondova u ukupno ostvarenom prometu akcijama svih fondova.

Grafikon 3. Učešće trgovanja akcijama ZIF-ova u ukupno ostvarenom prometu akcijama svih fondova

Najveći promet ostvaren je akcijama Zepter fond-a, koje sa prometom 7.944.821,58 KM čine 30,04% ukupno ostvarenog prometa akcijama svih fondova, dok se najmanje trgovalo akcijama VIB fond-a, sa prometom 160.928,30 KM, što čini 0,61 % ukupno ostvarenog prometa akcijama svih fondova.

BLOK TRANSAKCIJE

Promet ostvaren putem transakcija prijavljenih berzi kao blok transakcije u 2008. godini iznosio je 115.505.779,06 KM, što je za 23,39% manje nego u 2007. godini.

U blok transakcijama trgovalo se samo akcijama, a ukupna vrijednost blok transakcija čini 48,91% ukupno ostvarenog prometa.

U tabeli koja slijedi dati su uporedni pokazatelji za blok transakcije prijavljene berzi u 2008. i 2007. godini.

	01.01-31.12.2008.	01.01-31.12.2007.	Indeks
Broj trgovina	24	37	64
Broj transakcija	35	45	78
Prosječan broj transakcija po trgovini	1,46	1,22	120
Broj hov kojima se trgovalo	16	22	73
Broj prometovanih hov	63.624.280	29.313.921	217
Ostvareni promet	115.505.779,06	150.772.879,10	77
Prosječan promet po trgovini	4.812.740,79	4.074.942,68	118

Tabela 3. Blok transakcije u 2007. i 2008. godini

PROMET PO ČLANOVIMA

Ukupan promet u periodu 01.01-31.12.2008. godine iznosio je 236.150.180,80 KM. Važno je napomenuti da u ukupnom prometu, pored prometa po osnovu redovne trgovine i blok poslova, participira i promet po osnovu prodaje državnog kapitala na berzi metodom aukcije za paket akcija.

Od ukupno ostvarenog prometa:

- 114.016.536,61 KM, odnosno 48,28% čini redovna trgovina,
- 115.505.779,06 KM ili 48,91% promet ostvaren u blok poslovima i
- 6.627.865,13 KM, odnosno 2,81% od ukupnog prometa čini prodaja državnog kapitala metodom aukcije za paket akcija.

Ukupna vrijednost zaključenih kupovnih i prodajnih transakcija u redovnom prometu, blok poslovima i prometu paketima akcija državnog kapitala za sve članove Centralnog registra prikazana je u sljedećoj tabeli:

Naziv člana	Redovna trgovina ¹				Blok poslovi	
	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u redovnom prometu	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje
ADVANTIS BROKER AD BANJA LUKA	5.424.514,03	3.892.115,05	9.316.629,08	4,09%	985.512,00	985.512,00
BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA	8.637.482,52	7.850.727,53	16.488.210,05	7,23%	15.951.999,84	15.951.999,84
BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA-KASTODI	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
BOBAR BANKA AD BIJELJINA	4.718.623,14	4.748.642,53	9.467.265,67	4,15%	18.921.300,00	16.800.000,00
EQUIS INVESTMENTS AD BANJA LUKA	1.280.631,47	780.344,35	2.060.975,82	0,90%	0,00	1.756.440,00
EUROBROKER AD BANJA LUKA	7.328.680,45	11.309.877,01	18.638.557,46	8,17%	18.006.869,74	16.250.429,74
FIMA INTERNATIONAL AD BANJA LUKA	3.216.670,09	2.793.249,15	6.009.919,24	2,64%	0,00	0,00
GRAND BROKER AD ZVORNIK	89.878,97	2.091.370,04	2.181.249,01	0,96%	0,00	0,00
HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA	10.586.375,75	11.041.528,92	21.627.904,67	9,48%	6.769.765,17	6.769.765,17
HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA-KASTODI	13.812.634,83	13.250.819,62	27.063.454,45	11,87%	0,00	0,00
KBC HARTIJE OD VRIJEDNOSTI B-H AD BANJA LUKA	9.428.979,29	3.591.626,45	13.020.605,74	5,71%	656.329,80	0,00
MONET BROKER AD BANJA LUKA	11.962.026,74	7.754.491,42	19.716.518,16	8,65%	1.859.500,47	2.515.830,27
NEŠKOVIĆ BROKER AD BIJELJINA	18.246,17	3.853,00	22.099,17	0,01%	0,00	0,00
NLB RAZVOJNA BANKA AD BANJA LUKA	4.676.279,81	7.286.035,22	11.962.315,03	5,25%	50.510.978,30	50.510.978,30
NOVA BANKA AD BANJA LUKA	15.653.722,57	22.477.967,70	38.131.690,27	16,72%	1.843.523,74	3.964.823,74
NOVA BANKA AD BANJA LUKA-KASTODI	1.947,16	0,00	1.947,16	0,00%	0,00	0,00
PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK AD SLOBOMIR, BIJELJINA	3.530,52	1.167,91	4.698,43	0,00%	0,00	0,00
RAIFFEISEN BANK DD BIH SARAJEVO-KASTODI	1.987.067,38	985.927,43	2.972.994,81	1,30%	0,00	0,00
RAIFFEISEN CAPITAL AD BANJA LUKA	1.679.932,91	4.216.851,62	5.896.784,53	2,59%	0,00	0,00
UNICREDIT BANK AD BANJA LUKA	650.891,10	657.914,92	1.308.806,02	0,57%	0,00	0,00
UNICREDIT BANK DD MOSTAR-KASTODI	1.229.769,26	41.483,60	1.271.252,86	0,56%	0,00	0,00
VOLKSBANK AD BANJA LUKA	2.845.150,42	2.435.161,56	5.280.311,98	2,32%	0,00	0,00
ZEPTER-BROKER AD BANJA LUKA	8.783.502,03	6.805.381,58	15.588.883,61	6,84%	0,00	0,00
UKUPNO	114.016.536,61	114.016.536,61	228.033.073,22	100,00%	115.505.779,06	115.505.779,06

Tabela 4. Promet članova Centralnog registra u 2008. godini

		Državni kapital				UKUPNO			
Ukupno	% učešća u blok poslovima	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u prodaji drž. kapitala	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u ukupnom prometu
1.971.024,00	0,85%	0,00	0,00	0,00	0,00%	6.410.026,03	4.877.627,05	11.287.653,08	2,39%
31.903.999,68	13,81%	0,00	0,00	0,00	0,00%	24.589.482,36	23.802.727,37	48.392.209,73	10,25%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%
35.721.300,00	15,46%	1.629,44	0,00	1.629,44	0,01%	23.641.552,58	21.548.642,53	45.190.195,11	9,57%
1.756.440,00	0,76%	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.280.631,47	2.536.784,35	3.817.415,82	0,81%
34.257.299,48	14,83%	649.134,00	855.980,37	1.505.114,37	11,35%	25.984.684,19	28.416.287,12	54.400.971,31	11,52%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	3.216.670,09	2.793.249,15	6.009.919,24	1,27%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	89.878,97	2.091.370,04	2.181.249,01	0,46%
13.539.530,34	5,86%	0,00	0,00	0,00	0,00%	17.356.140,92	17.811.294,09	35.167.435,01	7,45%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	13.812.634,83	13.250.819,62	27.063.454,45	5,73%
656.329,80	0,28%	431.388,54	12.488,22	443.876,76	3,35%	10.516.697,63	3.604.114,67	14.120.812,30	2,99%
4.375.330,74	1,89%	2.083.533,42	0,00	2.083.533,42	15,72%	15.905.060,63	10.270.321,69	26.175.382,32	5,54%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	18.246,17	3.853,00	22.099,17	0,00%
101.021.956,60	43,73%	0,00	2.720.179,20	2.720.179,20	20,52%	55.187.258,11	60.517.192,72	115.704.450,83	24,50%
5.808.347,48	2,51%	1.247.942,61	1.658.542,72	2.906.485,33	21,93%	18.745.188,92	28.101.334,16	46.846.523,08	9,92%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.947,16	0,00	1.947,16	0,00%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	3.530,52	1.167,91	4.698,43	0,00%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.987.067,38	985.927,43	2.972.994,81	0,63%
0,00	0,00%	2.214.237,12	887.185,50	3.101.422,62	23,40%	3.894.170,03	5.104.037,12	8.998.207,15	1,91%
0,00	0,00%	0,00	493.489,12	493.489,12	3,72%	650.891,10	1.151.404,04	1.802.295,14	0,38%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.229.769,26	41.483,60	1.271.252,86	0,27%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	2.845.150,42	2.435.161,56	5.280.311,98	1,12%
0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%	8.783.502,03	6.805.381,58	15.588.883,61	3,30%
231.011.558,12	100,00%	6.627.865,13	6.627.865,13	13.255.730,26	100,00%	236.150.180,80	236.150.180,80	472.300.361,60	100,00%

¹ Redovan promet obuhvata poslove zaključene na berzi, a za koje Centralni registar vrši obračun i poravnanje.

GARANTNI FOND

Osnovni dio garantnog fonda se, u skladu sa Pravilnikom o obračunu, poravnanju i prenosu hartija od vrijednosti, obračunava polugodišnje. U skladu sa tim Upravni odbor Centralnog registra je 25. januara donio Odluku o visini osnovne uplate u garantni fond za period od 01. februara do 31. jula 2008. godine u iznosu od 22.500,00 KM. Za period od 01. avgusta 2008. do 31. januara 2009. godine osnovna uplata u garantni fond je iznosila 11.000,00 KM.

Članovi solidarno garantuju za izvršenje novčanih obaveza koje su nastale na osnovu poslova zaključenih na berzi do visine osnovne uplate u garantni fond.

Osnovni dio garantnog fonda je isti za sve članove Centralnog registra i kretao su u iznosu od 231.000,00 KM u mjesecu novembru, kada je imao najmanju vrijednost zbog smanjene vrijednosti osnovne uplate i smanjenja broja članova, a najveću vrijednost je imao u junu u iznosu od 495.000,00 KM.

Dodatni dio garantnog fonda se obračunava po članovima na mjesečnom nivou i ovim dijelom garantnog fonda član odgovara za izvršenje svojih novčanih obaveza.

Posmatrano po članovima najveći iznos dodatne uplate u garantni fond imao je član Zepter broker a.d. Banja Luka u iznosu 121.490,00 KM.

Sredstva garantnog fonda nisu korištena tokom godine, jer su članovi uredno izmirivali svoje novčane obaveze.

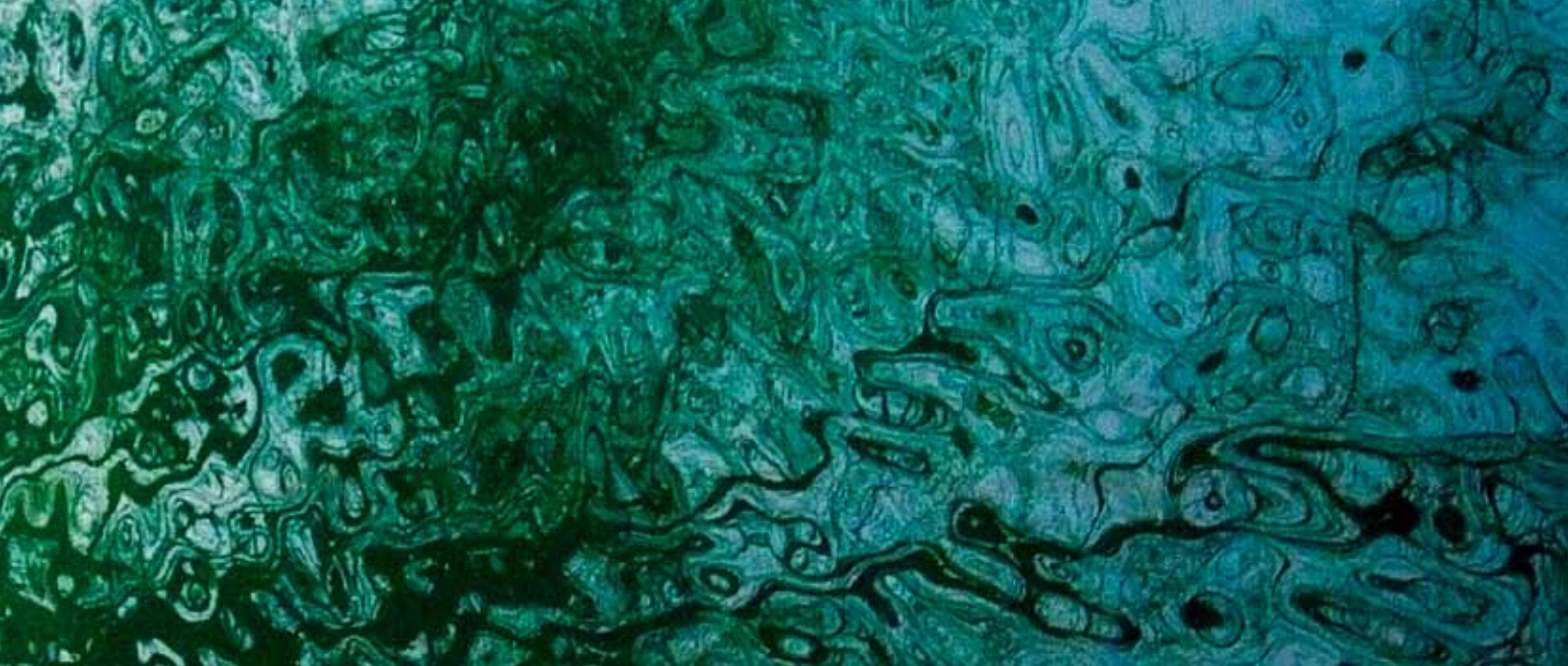
OBVEZNICE

Pojava dužničkih hartija od vrijednosti komercijalnih banaka i Republike Srpske je nešto što je okarakterisalo 2007. godinu, a pojava municipalnih obveznica, kao novog tržišnog materijala, uz emitovanje većeg broja obveznica Republike Srpske okarakterisala je 2008. godinu.

Registrovano je 8 obveznica i to:

1. Obveznica Republike Srpske za verifikovanu staru deviznu štednju (RSDS-O-A),
2. Obveznica Opštine Laktaši (LKSD-O-A) ,
3. Obveznica Republike Srpske po materijalnoj i nematerijalnoj ratnoj šteti (RSRS-O-A),

4. Obveznica Grada Banja Luka za izgradnju mosta preko rijeke Vrbas (BLMI-O-A),
5. Obveznica Republike Srpske po unutrašnjem dugu prema dobavljačima-II emisija (RSOD-O-B),
6. Obveznica Republike Srpske po materijalnoj i nematerijalnoj ratnoj šteti-II emisija (RSRS-O-B),
7. Obveznica HUTP Cer a.d. Prnjavor (CERP-O-B)
8. Obveznica Republike Srpske po opštim obavezama-izvršnim sudskim odlukama (RSIO-O-A).

Sve emitovane obveznice u 2008. godini su kuponske obveznice, čija se otplata vrši kroz amortizacioni plan.

Prva trgovina kuponskim obveznicama obavljena je 24.03.2008. godine. Ukupan promet obveznicama u 2008. godini ostvaren je u vrijednosti od 11.743.348,39 KM.

OBVEZNICE-OBRAČUN GLAVNICE I KAMATE

U 2008. godini Centralni registar je obavljao i poslove obračuna glavnice i kamate za kuponske obveznice. Obračun glavnice i kamate se vršio po dospelju kupona, a u svrhu isplate pripadajućeg dijela glavnice i obračunate kamate vlasnicima kuponskih obveznica.

Za potrebe ovog posla Centralni registar je razvio vlastitu aplikaciju za obračun.

Tokom 2008. godine za isplatu su dospjeli:

- prvi kupon obveznice RSDS-O-A,
- prvi kupon obveznice LKSD-O-A i
- prvi kupon obveznice RSOD-O-A.

Centralni registar je uspješno izvršio obračun pripadajuće glavnice i kamate za sve vlasnike navedenih obveznica za potrebe njihovih emitenata. Zbog tačnosti podataka, kvaliteta sastavljenih izvještaja i dobre poslovne saradnje emitenti su izrazili želju da Centralni registar i ubuduće radi obračune glavnice i kamate po dospelju kupona obveznica koje su u prethodnom periodu emitovane.

DEPOZITARNI POSLOVI

Početak 2008.godine bio je obilježen konačnim obračunom provizije za upravljanje za fondove koji su u 2007.godini okončali postupak transformacije u zatvorene investicione fondove.

U februaru 2008. godine potpisani su i novi ugovori sa društvima za upravljanje za ukupno 14 zatvorenih investicionih fondova o obavljanju poslova depozitara.

U toku 2008. godine vršena su neophodna usklađivanja sa novim kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o primjeni Kontnog okvira za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 9/08 i 55/08), i novim Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 9/08).

Na osnovu ugovora o obavljanju poslova depozitara Fonda PIO Republike Srpske potpisanog u januaru 2008. godine, obavljane su i aktivnosti u vezi sa utvrđivanjem vrijednosti imovine iz portfelja ovog Fonda, a u skladu sa metodologijom koja se primjenjuje na utvrđivanje imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske. S obzirom da se ista metodologija primjenjuje i za utvrđivanje vrijednosti osnivačkog uloga u Penzijski rezervni fond Republike Srpske, ove aktivnosti su završene sa obračunom na dan 31.08.2008.godine kada je izvršeno utvrđivanje osnivačkog uloga u Fond.

Nakon objavljivanja novog Zakona o preuzimanju akcionarskih društava (Službeni glasnik Republike Srpske broj 65/08), obavljene su aktivnosti na prilagođavanju procedura rada u Centralnom registru u postupku preuzimanja akcionarskog društva u skladu sa novim Zakonom. Kako je to zakonom predviđeno podaci o broju deponovanih akcija u toku važenja ponude za preuzimanje objavljuju se dnevno na web stranici Centralnog registra.

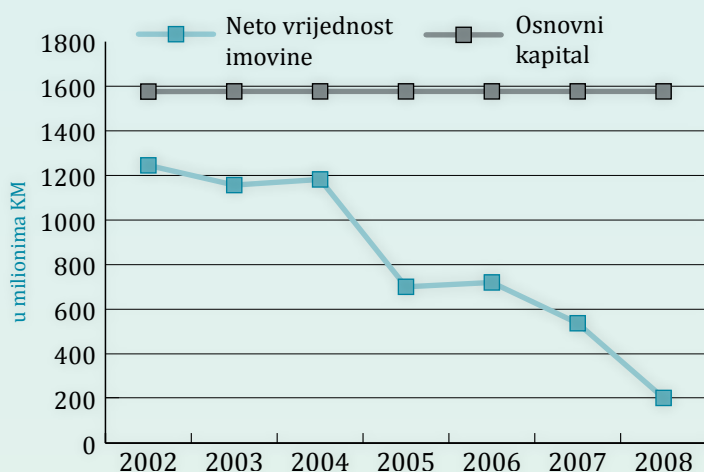
Za Akcijski fond Republike Srpske i Fond za restituciju Republike Srpske obavljane su aktivnosti na utvrđivanju neto vrijednosti imovine i izradi mjesečnih izvještaja. U decembru 2008.godine izvršeno je prilagođavanje obračuna vrijednosti imovine ovih fondova u skladu sa izmjenama Uredbe o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 95/06, 2/07, 7/07 i 120/08).

OBRAČUN NETO VRIJEDNOSTI IMOVINE FONDOVA

S obzirom da su krajem 2007.godine donesena Pravila poslovanja depozitara investicionih fondova (Službeni glasnik Republike Srpske broj 4/08) i Procedure za obavljanje poslova depozitara, u februaru 2008. godine zaključeni su ugovori o obavljanju poslova depozitara za svih 14 zatvorenih investicionih fondova.

Pravilnikom o obavljanju poslova banke depozitara investicionih fondova (Službeni glasnik Republike Srpske broj 89/07) predviđeno je da depozitar može obavljati i poslove utvrđivanja vrijednosti imovine fonda, te je na osnovu potpisanih ugovora sa društvima za upravljanje o obavljanju poslova utvrđivanja vrijednosti imovine fonda vršen obračun za ove fondove. Za ostale fondove vršena je kontrola i potvrđivanje obračuna dostavljenih od strane društava za upravljanje. Na kraju 2008.godine bili su potpisani ugovori sa društvima za upravljanje o obavljanju poslova utvrđivanja vrijednosti imovine fonda za ukupno 13 fondova.

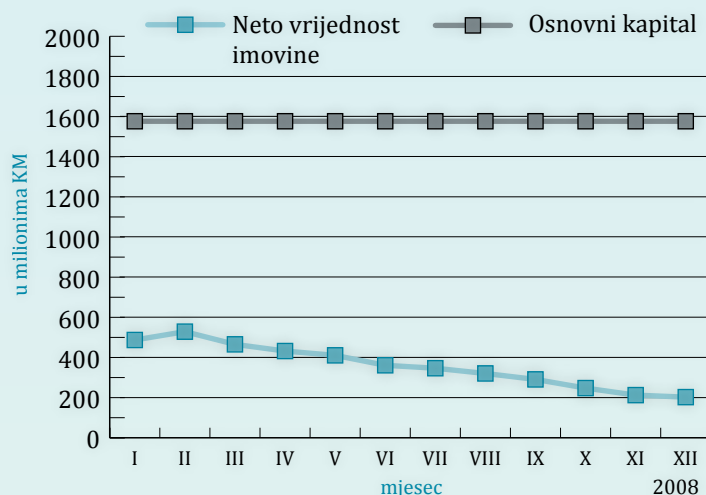
Na grafikonu koji slijedi dat je uporedni pregled kretanja utvrđenog iznosa neto vrijednosti imovine zatvorenih investicionih fondova u periodu od 2002.godine do 2008.godine i njihovog registrovanog osnovnog kapitala.

Grafikon 4. Osnovni kapital i neto vrijednost imovine fondova u periodu od 2002. godine do 2008. godine

Ovdje bi trebalo napomenuti da je na iznos neto vrijednosti imovine fondova, pored situacije na tržištu kapitala, uticala i metodologija za utvrđivanje neto vrijednosti imovine fondova koja se primjenjivala u pojedinim periodima.

Na sljedećem grafikonu dat je pregled kretanja neto vrijednosti imovine fondova u pojedinim mjesecima u 2008.godini. Smanjenje neto vrijednosti imovine fondova u toku godine ukazuje na povezanost sa situacijom prisutnom na tržištu kapitala.

Grafikon 5. Osnovni kapital i neto vrijednost imovine fondova u 2008. godini

U 2008. godini objavljen je Pravilnik o primjeni Kontnog okvira za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 9/08 i 55/08) što je zahtjevalo da se izvrše izmjene aplikacije za obračun i izradu mjesečnih izvještaja za zatvorene investicione fondove radi usklađivanja sa zahtjevima Kontnog okvira u vezi sa klasifikacijom ulaganja fonda prema Međunarodnim računovdstvenim standardima, posebno MRS 39.

U prethodnom periodu povećan je i broj fondova koji ulažu u inostranstvu i to u akcije, obveznice, akcije zatvorenih investicionih fondova i udjele otvorenih investicionih fondova. Kako se pojedine vrste imovine u portfelju fondova javljaju po prvi put dileme koje su nastajale pri vrednovanju istih nastojali smo riješiti obračujući se Komisiji za hartije od vrijednosti.

DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA ZA FONDOVE

U skladu sa važećim propisima, izvještaji za fondove dostavljani su društvima za upravljanje, nadzornim odborima fondova i Komisiji za hartije od vrijednosti.

Za potrebe "Portala tržišta kapitala" dostavljani su sljedeći mjesečni izvještaji:

- Izvještaj o neto sredstvima - bilans stanja za investicioni fond
- Izvještaj o nerealizovanim dobitcima (gubicima) investicionog fonda
- Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda po vrstama imovine
- Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – akcije
- Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – obveznice
- Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – druge hartije od vrijednosti.

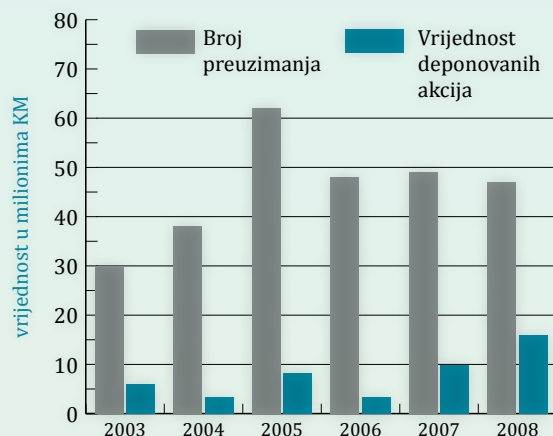
PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

U julu 2008.godine stupio je na snagu novi Zakon o preuzimanju akcionarskih društava (Službeni glasnik Republike Srpske broj 65/08) koji je donio i određene izmjene u provođenju postupka preuzimanja. Stupanje na snagu ovog Zakona zahtjevalo je i rad na izradi novih Procedura u postupku preuzimanja akcionarskih društava. Izmjene u odnosu na prethodni period odnosile su se, pored ostalih, i na obavezu objavljivanja podataka od strane Centralnog registra o broju deponovanih akcija u postupku preuzimanja akcionarskog društva u periodu važenja ponude na web stranici Centralnog registra. Od jula 2008.godine podaci o preuzimanjima u toku, kao i o završenim preuzimanjima akcionarskih društava su dostupni na web stranici Centralnog registra.

U skladu sa Zakonom, Procedurama i ugovorima o deponovanju akcija zaključenim sa ponudiocima obavljane su aktivnosti u vezi sa izradom izvještaja o preuzimanju i spiska akcionara, koji su deponovali svoje akcije, sa obračunatim iznosom za isplatu, te obavještavanjem ponudioca, brokera posrednika, emitenta i Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske o isteku roka važenja ponude za preuzimanje. Aktivnosti prenosa deponovanih akcija na račun ponudioca i obavještavanje ponudioca i brokera posrednika o izvršenom prenosu realizovane su u skladu sa Procedurama po prijemu uredne potvrde banke o izvršenom plaćanju za sve deponovane akcije.

U 2008.godini završeno je ukupno 47 postupaka preuzimanja. Ukupan broj deponovanih akcija, od strane 1.475 akcionara koji su prihvatili ponudu za preuzimanje, iznosio je 101.428.260. Vrijednost deponovanih akcija u 2008.godini bila je 15.921.468 KM.

Na grafikonu koji slijedi dat je pregled podataka o preuzimanju akcionarskih društava u periodu od 2003. godine do 2008. godine.

Grafikon 6. Broj preuzimanja i vrijednost deponovanih akcija u periodu od 2003. godine do 2008. godine

UTVRĐIVANJE NETO VRIJEDNOSTI IMOVINE AKCIJSKOG FONDA I FONDA ZA RESTITUCIJU

Utvrdjivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda i Fonda za restituciju i izrada i dostavljanje mjesečnih izvještaja za fondove, kao redovna aktivnost Registra, obavljani su u skladu sa Uredbom o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 95/06, 2/07, 7/07 i 120/08).

S obzirom da se i za ove fondove primjenjuju propisi koji se odnose na kontni okvir i izvještavanje za investicione fondove, obračunu za juni 2008.godine prethodile su aktivnosti na usklađivanju sa novim kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o primjeni Kontnog okvira za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 9/08 i 55/08), kao i prilagođavanje postojećih i izrada novih izvještaja u skladu sa novim Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 9/08).

U decembru 2008.godine izvršeno je prilagođavanje obračuna vrijednosti imovine ovih fondova u skladu sa izmjenama Uredbe. Ove izmjene, koje su se odnosile na vrednovanje ulaganja fondova u preduzeća koja nisu konstituisana u skladu sa Zakonom o preduzećima ili Zakonom o javnim preduzećima, zahtijevale su doradu pojedinih mjesečnih izvještaja.

U januaru 2008.godine potpisan je ugovor o obavljanju poslova depozitara Fonda PIO Republike Srpske i vršeno je utvrđivanje vrijednosti imovine Fonda sve do 31.08.2008.godine kada je, primjenjujući istu metodologiju kao i za utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske, izvršeno utvrđivanje vrijednosti osnivačkog uloga Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske.

INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Informacioni sistem Centralnog registra je dizajniran tako da omogućava pristup članovima do pojedinih modula u skladu sa njihovim potrebama i ovlaštenjima. Vezu ostvaruju putem VPN mreže koja obezbeđuje brzu i sigurnu razmjenu podataka preko kriptovanih veza. Dodatnu sigurnost i zaštitu mreže od neovlašćenog pristupa obezbeđuje hardverski firewall. Antivirusna zaštita je obezbijeđena upotrebom Kaspersky antivirusnog programa. Autorizacija korisnika obezbeđuje zaštitu od neovlašćenog pristupa.

Razvoj finansijskog tržišta diktira stalno praćenje i reagovanje na nove zahtjeve. Tokom 2008. godine, da bi se udovoljilo zahtjevima i da bi se obezbjeđila realizacija ciljeva, izvršeno je i niz optimizacija softverskih rješenja, izrada novih modula u softveru, uvođenje novih usluga a sprovedena je i planirana nabavka nove računarske opreme i upgrade softwara na uređajima čime je postignuto povećanje pouzdanosti i brzine rada.

U skladu sa potrebama, prilagođen je i način razmjene podataka sa drugim institucijama. Poboljšana je i usluga pristupa internetu. Realizovana strateška aktivnost od velikog značaja je usaglašavanje ISIN oznake prema standardima. Urađena su testiranja i sve potrebne pripreme za prelazak na nove ISIN kodove. Od ostalih aktivnosti najznačajnija i dijelom i najobimnija je realizacija zahtjeva za izvještaje koji se koriste na novoj web stranici.

Kako su informacije i njihova sigurnost od neprocjenjive važnosti i kako je neophodno izbjeći gubitak podataka usljed bilo kakve havarije ili nepogode u Centralnom registru se vodi računa o svakodnevnom back-up podataka kao i back-up softverskih aplikacija čime se obezbeđuje kontinuitet poslovanja institucije.

Centralni registar kontinuirano radi na usavršavanju postojećih i kreiranju novih proizvoda i usluga koje nudi svojim klijentima. U skladu sa tim vrši i nabavke savremenije računarske i telekomunikacione opreme.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2008. GODINU

BILANS USPJEHA U PERIODU 01.01. DO 31.12.2008.

Opis	2007.(BAM)	2008.(BAM)
Prihodi redovne djelatnosti	3.138.898	2.481.885
Rashodi redovne djelatnosti	1.607.025	2.312.100
Ostali prihodi	328.374	335.155
Ostali rashodi	556.328	493.010
Finansijski prihodi	67.382	128.938
Finansijski rashodi	30	0
Ukupni prihodi	3.534.654	2.945.978
Ukupni rashodi	2.163.383	2.805.110
NETO DOBITAK	1.183.130	88.386

Tabela 5. Bilans uspjeha (1 EUR = 1,955830 BAM)

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2008.

Opis	2007.(BAM)	2008.(BAM)
AKTIVA		
Stalna imovina	364.477	274.260
Obrtna imovina	5.350.574	4.235.556
UKUPNA AKTIVA	5.715.051	4.509.816
PASIVA		
Kapital	2.599.129	2.687.514
Dugoročna rezervisanja	416.591	794.869
Kratkoročne obaveze	2.699.331	1.027.433
UKUPNA PASIVA	5.715.051	4.509.816

Tabela 6. Bilans stanja (1 EUR = 1,955830 BAM)

REVIZIJU FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU IZVRŠILA JE REVIZORSKA KUĆA, IZABRANA OD STRANE SKUPŠTINE AKCIONARA CENTRALNOG REGISTRA.

VralAudit d.o.o
Petra Preradovića 21
78000 Banja Luka, BiH
tel/fax: +387 51 348 480
tel/fax: +387 51 348 490
vral@inecco.net

KM 552002 -00015352 -81
Hypo Alpe -Adria Bank A.D. Banja Luka
JIB 4402109460007
IB 402109460007
Mat. broj. 1982893
Br. reg. ul. 1-14612-00 Osnovni sud Banja Luka

MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

NADZORNOM ODBORU I SKUPŠTINI AKCIONARA CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA VRIJEDNOSTI A.D. BANJALUKA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja "Centralni registar hartija od vrijednosti" a.d. Banja Luka, sa stanjem na dan 31.12. 2008. godine i to: Bilansa uspijeha, Bilansa stanja, Izvještaja o promjenama na kapitalu i Bilansa tokova gotovine.

Za finansijske izvještaje je odgovoran Direktor. Naša odgovornost je da na osnovu obavljene revizije izrazimo mišljenje o objektivnosti i istinosti stanja imovine, kapitala, obaveza i rezultata poslovanja i da li su pri njihovoj izradi poštovani računovodstveni standardi.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske («Službeni glasnik Republike Srpske», broj 67/05), Pravilnikom o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj («Službeni glasnik Republike Srpske», broj 120/06), koji nalažu da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razložnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje ispitivanje dokaza, na bazi provjera putem uzoraka, kojima se potkrepljuje objektivnost informacija objelodanjenih u finansijskim izvještajima. Revizija takode obuhvata i ocjenu primjenjenih računovodstvenih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji, istinito i objektivno, po svim značajnim pitanjima, prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banjaluka na dan 31. decembra 2008. godine i rezultate poslovanja za godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i drugim propisima Republike Srpske.

Banja Luka, april 2009. godine

VralAudit d.o.o.
Banja Luka

Ovlašćeni revizor:
Miloš Marčeta

RUKOVODSTVO CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Jasminka Đukić,
Direktorica

Biljana Čubrilović,
Rukovodilac Sektora
obračuna i poravnanja

Dragica Lakić,
Rukovodilac Sektora
pravnih poslova

Nevenka Lero,
Rukovodilac Sektora
depozitarnih poslova

Divna Bosiočić,
Rukovodilac Sektora
informativnih
tehnologija

Slavica Verčević,
Rukovodilac Sektora
finansijsko-
računovodstvenih poslova

CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI A.D.
Banja Luka • Republika Srpska
osnovan / founded 2001

BOSNA I HERCEGOVINA / REPUBLIKA SRPSKA
78000 BANJA LUKA, Bana Milosavljevića 6
tel: +387 51 223 710; faks: 223 718
info@crhovrs.org • www.crhovrs.org